

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 179/2016-25

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. apríla 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) v konaní o sťažnosti [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Timeou Schwarcovou, Pražská 4, Košice, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 37 C 97/2010, za účasti Okresného súdu Košice II, a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 37 C 97/2010 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Košice II p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 37 C 97/2010 k o n a l bez zbytočných prietahov.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadost'učinenie v sume 3 000 € (slovom tritisíc eur), ktoré mu je Okresný súd Košice II p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Košice II je p o v i n n ý uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 303,16 € (slovom tristotri eur a šesťnásť centov) na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. Timey Schwarcovej, Pražská 4, Košice, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. januára 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. Timeou Schwarcovou, Pražská 4, Košice, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 37 C 97/2010.

Zo sťažnosti a z jej príloh ústavný súd zistil, že sťažovateľ je účastníkom konania o priznanie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia vedeného okresným súdom pod sp. zn. 37 C 97/2010 v procesnom postavení žalobcu. Návrh na začatie konania bol okresnému súdu doručený 21. júna 2010.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza:

„Navrhovateľ bol pred 14 rokmi na základe odborného vyšetrenia operovaný na očnej klinike. Pre zhoršenie videnia na základe vyšetrenia u odporcu mu bolo odporúčané, aby podstúpil operáciu oboch očí u odporcu. Prvý operačný zákrok bol vykonaný 21. 9. 2007.

Na základe neuspokojivého výsledku boli vykonané ďalšie dve operácie a zrak sa mu výrazne zhoršil. Navrhovateľ bol si vedomý, že reálne existujú dôvody na náhradu

bolestného a sťaženie spoločenského uplatnenia a obrátil sa so svojim návrhom na Okresný súd Košice II s dôverou, že tento prípad súd vyrieši v blízkom čase, keďže boli predložené lekárske správy, zdravotná dokumentácia...

Uvedené konanie sa začalo podaním návrhu na začatie konania zo dňa 21. 06. 2010. V priebehu rokov 2010 až 2016 sa uskutočnilo niekoľko pojednávaní, avšak vo veci nebolo rozhodnuté. Znalecký posudok na vyžiadanie súdu bol vypracovaný v roku 2012 a znalec bol vypočutý na poslednom pojednávaní dňa 25. 11. 2013.

S ohľadom na skutočnosť, že konanie na okresnom súde už opäť trvá druhý rok navrhovateľ využil aj svoje právo... a dňa 18. 11. 2015 podal... sťažnosť na prieťahy v konaní. “

Podľa názoru sťažovateľa *„Takéto konanie, resp. nekonanie súdu... znamená zreteľné časové odsunutie súdnej ochrany navrhovateľa vo veci a tým odstránenie jeho právnej neistoty.*

Je možné predpokladať, že po dlhšom čase priznané právo v súdnom konaní nie je možné efektívne vymáhať výkonom rozhodnutia, a tak zavŕšiť nastolenie spravodlivosti z dôvodu, že nastali také zmeny, ktoré bránia nútenému uplatneniu práva, najčastejšia nemajetnosť povinného subjektu, resp. jeho neexistencia. Navrhovateľovi tieto prieťahy v konaní zapríčinené dlhodobým rozhodovaním a konaním súdu vo veci samej tiež bránia v spravodlivom odškodnení na zdraví, ktoré bolo navrhovateľovi poškodené v dôsledku nesprávneho postupu pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti zo strany odporcu.

Z uvedeného dôvodu navrhovateľ uplatňuje nárok na primerané odškodnenie vo výške 5 000,- € a to z titulu spôsobenej morálnej, psychickej a finančnej ujmy, ktorá mu vznikla v dôsledku nečinnosti súdu. “.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Ústavný súd vyslovuje, že nekonaním Okresného súdu Košice II. v právnej veci o náhrade bolestného a sťažení spoločenského uplatnenia došlo k porušeniu ústavného práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Ústavný súd preto prikazuje Okresnému súdu Košice II, aby vo veci bez zbytočného odkladu ďalej konal.

Zároveň Ústavný súd priznáva navrhovateľovi finančné zadosťučinenie vo výške 5 000. - € z dôvodu morálnej, psychickej a finančnej ujmy spôsobenej nekonaním Okresného súdu Košice II“

Ešte pred predbežným prerokovaním ústavný súd požiadal predsedu okresného súdu o vyjadrenie k sťažnosti. Na žiadosť ústavného súdu reagoval predseda okresného súdu v prípise sp. zn. 1 SprV 101/2016 zo 16. februára 2016, v ktorom uvádza „*chronológiu vo veci vykonaných úkonov:*

- žalobu o finančné plnenie z titulu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia podal sťažovateľ na tunajšom súde dňa 21. 6. 2010. S podaním žaloby požiadal o oslobodenie od zaplatenia súdneho poplatku v predmetnom spore.

- dožiadaniami zo dňa 6. 7. 2010 boli zisťované majetkové pomery sťažovateľa. Odpovede a doklady boli súdu predložené v mesiaci júl 2010.

- uznesením zo dňa 2. 9. 2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť 30. 9. 2010, bolo sťažovateľovi priznané oslobodenie od súdnych poplatkov v spore.

- dňa 16. 11. 2010 bola žaloba zaslaná na vyjadrenie žalovanému, ktorý svoje stanovisko doručil súdu 21. 12. 2010. Zároveň podal návrh na vstup vedľajšieho účastníka do konania.

- dňa 11. 1. 2011 dal konajúci sudca pokyn pre doručenie stanoviska žalovaného právneho zástupcovi žalobcu a zároveň ho vyzval k oznámeniu, či súhlasí so vstupom vedľajšieho účastníka do konania. Výzvu zaslal tiež poisťovni, ktorá mala v konaní ako vedľajší účastník vystupovať.

- žiadané vyjadrenia boli doručené v dňoch 2. 2. a 3. 2. 2011.

- dňa 24. 2. 2011 bol určený termín pojednávania na deň 11. 4. 2011.

- pojednávanie sa uskutočnilo a bolo odročené na neurčito za účelom nariadenia znaleckého dokazovania.

- dňa 6. 5. 2011 doručila právna zástupkyňa žalobcu otázky, ktoré mali byť predmetom znaleckého dokazovania.

- uznesením zo dňa 25. 5. 2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť 22. 6. 2011, bolo vo veci nariadené znalecké dokazovanie súdnym znalcom z odboru Zdravotníctvo, odvetvie Oftamológia.

- znalecký posudok spolu s vyúčtovaním znaleckej odmeny bol súdu doručený dňa 23. 3. 2012.

- dňa 4. 4. 2012 bol daný pokyn pre doručenie znaleckého posudku účastníkom konania.

- uznesením zo dňa 20. 4. 2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť 22. 5. 2012, bolo rozhodnuté o znalečnom.

- vyjadrenia účastníkov konania a vedľajšieho účastníka boli súdu doručené v dňoch 11. 5., 15. 5. a 21. 5. 2012.

- dňa 21. 3. 2013 bol vo veci určený termín pojednávania na deň 13. 5. 2013.

- dňa 10. 5. 2013 bolo právnym zástupcom účastníkov konania oznámené zrušenie pojednávania, určeného na 13. 5. 2013, z dôvodu ospravedlnenia znalca, ktorý bol na toto pojednávanie predvolaný.

- dňa 21. 8. 2013 bol určený nový termín pojednávania na deň 30. 9. 2013.

- z dôvodu neprevzatia si predvolania na pojednávanie ustanoveným znalcom bolo pojednávanie odročené na 25. 11. 2013.

- pojednávanie sa uskutočnilo a bolo odročené na neurčito za účelom predloženia listinných dokladov zo strany žalovaného.

- doklady boli predložené 9. 12. 2013.

- uznesením zo dňa 11. 2. 2014 súd pripustil, aby z konania vystúpil vedľajší účastník.

- dňa 7. 3. 2014 sa žalovaný proti uzneseniu odvolal.

- dňa 13. 3. 2014 bolo odvolanie zasielané právnemu zástupcovi žalobcu a vedľajšiemu účastníkovi.

- dňa 5. 5. 2014 bol spis zaslaný na rozhodnutie o odvolaní Krajskému súdu v Košiciach, na ktorom sa nachádzal do 10. 10. 2014, kedy bol vrátený so zrušujúcim uznesením.

- uznesením zo dňa 12. 2. 2015 bolo rozhodnuté o znalečnom.

- dňa 23. 12. 2015 bol vykonaný telefonický pokus o skontaktovanie sa so znalcom v odbore Oftalmológia.

Vzhľadom na chronológiu vo veci vykonaných úkonov je nutné konštatovať, ako som to uviedol aj v odpovedi na sťažnosť sťažovateľa, adresovanú predsedovi súdu, že v konaní došlo zo strany súdu k prietahom, a to v období od 21. 5. 2012 do 21. 3. 2013 a od 12. 2. 2015.

Je však tiež potrebné uviesť, že dĺžka predmetného konania bola ovplyvnená aj jeho skutkovou obtiažnosťou, keď vo veci bolo nutné vykonať znalecké dokazovanie znalcom z odboru, ktorých je v zozname znalcov zapísaných minimálne (podľa zistenia z 23. 12. 2015 dokonca len jediný), čo výrazným spôsobom ovplyvňuje dĺžku vykonania znaleckého posudku (spis sa u súdneho znalca nachádzal od júna 2011 do marca 2012). V dôsledku podaného odvolania sa spis tiež od 5. 5. 2014 do 10. 10. 2014 nachádzal na odvolacom Krajskom súde v Košiciach. Za toto obdobie podľa môjho názoru nemôže niesť zodpovednosť tunajší súd.“.

Ústavný súd zo spisu okresného súdu vedeného pod sp. zn. 37 C 97/2010 zistil, že popis doterajšieho priebehu konania obsiahnutý vo vyjadrení predsedu okresného súdu zodpovedá obsahu označeného spisu, a preto z neho pri rozhodovaní o sťažnosti sťažovateľa vychádzal. Navyše bolo zistené, že uznesenie okresného súdu sp. zn. 37 C 97/2010 z 11. februára 2014, ktorým okresný súd povolil, aby vedľajší účastník vystúpil z konania, bolo uznesením odvolacieho súdu sp. zn. 5 Co 480/2014 z 10. septembra 2014 zrušené z dôvodov podľa § 221 ods. 1 písm. f) a h) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

Uznesením č. k. II. ÚS 179/2016-14 z 24. februára 2016 ústavný súd prijal sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie v rozsahu namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 37 C 97/2010.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval predsedu okresného súdu, aby prípadne doplnil predchádzajúce vyjadrenie okresného súdu k sťažnosti a zároveň

oznánil, či trvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Predseda okresného súdu v prípise sp. zn. 1 SprV/145/2016 z 9. marca 2016 oznámil, že súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania, a svoje predchádzajúce vyjadrenie k sťažnosti doplnil, pričom v označenom prípise okrem iného uviedol:

„... dňa 1. 3. 2016 prebehla e-mailová komunikácia so súdnym znalcom, ktorého súd chcel poveriť v danej veci vypracovaním znaleckého posudku. Keďže oslovený znalec oznámil, že znaleckú činnosť už nevykonáva, bol dňa 4. 3. 2016 oslovený odborník v uvedenom odbore, ktorému bolo oznámené, že tunajší súd potrebuje odborné posúdenie v jeho odbore, avšak v zozname znalcov vedenom Ministerstvom spravodlivosti SR momentálne nie je registrovaná žiadna fyzická osoba ani znalecká organizácia či znalecký ústav v odvetví Oftalmológia. Na základe uvedeného bol vyzvaný, či by bol ochotný súdu zodpovedať sporné otázky vypracovaním písomného znaleckého posudku.

Oslovený odborník ešte v uvedený deň súdu odpovedal, že vzhľadom k svojej pracovnej zaneprázdnenosti nemôže žiadosti vyhovieť a súdu odporučil obrátiť sa na znalcov v Českej republike.

Uvedená skutočnosť teda zdôrazňuje skutkovú obtiažnosť danej veci, na ktorú som poukazoval už vo svojom vyjadrení zo dňa 16. 2. 2016.“

Následne ústavný súd vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľa, aby sa vyjadrila, či trvá na konaní ústneho pojednávania, a zároveň jej zaslal vyjadrenia predsedu okresného súdu sp. zn. 1 SprV/101/2016 zo 16. februára 2016 a sp. zn. 1 SprV/145/2016 z 9. marca 2016 na vedomie a prípadné zaujatie stanoviska.

Právna zástupkyňa sťažovateľa v podaní doručenom ústavnému súdu 30. marca 2016 oznámila, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania, a k vyjadreniam predsedu okresného súdu uviedla:

„... chceme poukázať na skutočnosť, že znalecký posudok vo veci bol súdu doručený už dňa 23. 3. 2012, pričom aj žalobca k svojmu návrhu predložil stanovisko od odborníkov k jeho zdravotnému stavu. Vzhľadom na to, že ide o poškodenie zdravia žalobcu, považujeme konanie za neprimerane zdĺhavé.“

Vzhľadom na oznámenia právnej zástupkyne sťažovateľa a predsedu okresného súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o tom, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 37 C 97/2010 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa

rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak, ako právoplatným rozhodnutím súdu.“ (IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 OSP, ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný urobiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 a 4 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Ak súd zistí, že existuje dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, bez zbytočného odkladu informuje tých, ktorí boli predvolaní alebo upovedomení. Súd spravidla uvedie deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie. Dôvod na odročenie sa uvedie v zápisnici alebo poznamená v spise.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priesťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

1. Pokiaľ ide o kritérium, ktorým je právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že konania o priznanie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia tvoria bežnú časť civilnoprávnej agendy všeobecných súdov, pričom k tejto problematike existuje rozsiahla a v zásade ustálená judikatúra. Ústavný súd preto nepovažuje prerokúvanú vec za právne zložitú. Zo skutkového hľadiska ústavný súd zastáva názor, že ide o vec, ktorú možno považovať za fakticky zložitejšiu (najmä z dôvodu potreby vykonať znalecké dokazovanie znalcom z vedného odboru, pre ktorý je v zozname znalcov vedenom Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky zapísaný jeden znalec). Ústavný súd zároveň ale konštatuje, že faktická zložitosť veci nemôže ospravedlniť skutočnosť, že vec ani po uplynutí takmer šiestich rokov od podania návrhu nie je dosiaľ právoplatne skončená.

2. Správanie sťažovateľa ako účastníka konania je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priesťahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd zo zapožičaného súdneho spisu nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorú by bolo potrebné pripísať na ťarchu sťažovateľa, ktorý je účastníkom konania, v súvislosti s priesťahmi v tomto konaní.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal hodnotením postupu okresného súdu v namietanom konaní, pričom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné priesťahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

Zo súdneho spisu sp. zn. 37 C 97/2010 vyplýva, že v doterajšom priebehu napadnutého konania sa vyskytli obdobia neodôvodnenej nečinnosti (napr. od 20. apríla 2012 do 21. marca 2013, od 12. februára 2015 až dosiaľ, keď okresný súd nevykonal žiadny procesne relevantný úkon), ako i neefektívna, resp. nesústredená činnosť okresného súdu. Nesústredenosť postupu okresného súdu možno vidieť aj v tom, že okresný súd predložil odvolaciemu súdu odvolanie žalovaného proti uzneseniu sp. zn. 37 C 97/2010 z 11. februára 2014, ktorým povolil, aby vedľajší účastník vystúpil z konania, a ktoré odvolací súd

uznesením sp. zn. 5 Co 480/2014 z 10. septembra 2014 zrušil z dôvodov podľa § 221 ods. 1 písm. f) a h) OSP. Takýto postup nesmeruje efektívne k odstráneniu stavu právnej neistoty účastníka konania, a preto nie je zlučiteľný so základným právom sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov.

Zohľadňujúc doterajšiu neprimeranú dĺžku napadnutého konania (takmer šesť rokov), predmet sporu a jeho význam pre sťažovateľa, ale i skutočnosť, že ide o fakticky zložitejšie konanie, ústavný súd dospel k záveru, že v jeho doterajšom priebehu došlo k zbytočným prietahom, ktoré boli spôsobené tak neodôvodnenou nečinnosťou, ako aj neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou okresného súdu. Na tomto základe ústavný súd rozhodol, že postupom okresného súdu v namietanom konaní bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (bod 1 výroku tohto nálezu).

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Vzhľadom na skutočnosť, že napadnuté konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu ešte právoplatne skončené, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 37 C 97/2010 konal bez zbytočných prietáhov (bod 2 výroku tohto nálezu).

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadostučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho

domáha. Z ustanovenia § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

Sťažovateľ sa domáha priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 5 000 € z dôvodov citovaných v časti I tohto nálezu.

Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 Dohovoru o ochrane základných práv a slobôd priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na charakter neefektívnej činnosti okresného súdu, berúc do úvahy obdobia jeho neodôvodnenej nečinnosti, doterajšiu neprimeranú dĺžku napadnutého konania, jeho predmet a význam pre sťažovateľa, dospel ústavný súd k záveru, že v danom prípade bude priznanie finančného zadosťučinenia v sume 3 000 € primerané konkrétnym okolnostiam prípadu (bod 3 výroku tohto nálezu).

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd v zmysle § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním advokátkou JUDr. Timeou Schwarcovou, Pražská 4, Košice. Ústavný súd vychádzal pri rozhodovaní o priznaní trov konania z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca

hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2015, ktorá bola 858 € (za 2 úkony urobené v roku 2016).

Úhradu priznal za dva úkony právnej služby vykonané (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

Sťažovateľovi priznal za každý úkon vykonaný v roku 2016 sumu 143 €, čo predstavuje sumu 286 € a režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky) za 2 úkony vykonané v roku 2015 po 8,58 €, čo spolu predstavuje sumu 303,16 € (bod 4 výroku tohto nálezu).

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. apríla 2016